

На основу одредбе члана 119. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 65. Статута ОШ „Бранко Радичевић“ Бор, члана 17. Пословника о раду Школског одбора ОШ „Бранко Радичевић“ Бор, Школски одбор ове школе, је на својој 26. редовној седници, одржаној дана 26.02.2025.године, донео је

ОДЛУКУ

О усвајању Анекса Школског програма за период 2023/24 до 2026/2027. године.

Одлука донета једногласно.

Председник Школског одбора

Саша Лабан

Саша Лабан, проф.

Анекс Школског програма

за период од шк.2023/24. до 2026/27. године

У делу **Полазне основе школског програма**, део

- Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво („Сл. гласник РС“, бр. 5/2011);
- Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања („Сл. гласник РС“, бр. 5/2010);
- Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик („Сл. Гласником РС - Просветни гласник“ бр.78/2017)

мења се у:

- Правилник о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања ("Сл. гласник РС", бр. 104/2024)

Директор школе
Петковић Радиша

Анекс Школског програма
за период од шк.2023/24. до 2026/27. године

Школски програм за период од шк.2023/24. до 2026/27. године допуњује се следећим програмом:

- Програм превенције дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности, а на основу Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности ("Службени гласнику РС", бр. 65/2018)

Програм превенције дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности

Програм превенције дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности израђен је на основу Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности ("Службени гласнику РС", бр. 65/2018).

Превентивне активности установе дефинисане су Школским програмом и Развојним планом а конкретизоване Годишњим планом рада школе, док су интервенте активности, са конкретним корацима поступања, дефинисане самим Правилником.

Циљ програма: стварање безбедне и подстицајне атмосфере у којој се сви ученици, родитељи и запослени осећају равноправно, заштићено и подржано у свом личном и академском развоју.

Специфични задаци:

- Стварање и неговање климе прихватања, разумевања, толеранције и уважавања, као и превазилажење стереотипа и предрасуда;
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање дискриминаторног понашања и понашања којим се вређе углед, част и достојанство личности;
- Унапређивање компетенција наставног и ваннаставног особља, деце, ученика, родитеља, другог законског заступника и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема дискриминаторног понашања и понашања којим се вређе углед, част и достојанство личности.

Елементи програма превенције:

1. начини на које се принципи једнаких могућности и недискриминације уграђују и остварују у свакодневном животу и раду установе на свим нивоима, у свим облицима рада:

- Одељенске старешине: упознавањем родитеља ученика и ученика са Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног

дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности; адекватним поступањем у случају непохађања наставе од стране ученика из осетљивих друштвених група и ученика са инвалидитетом и сметњама у развоју

- Стручна већа: избором релевантих семинара за стручно усавршавање; усаглашавањем критеријума оцењивања
- Тим за самовредновање: проценом реалне ситуације мерним инструментима
- Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања: анализом тренутног стања и давањем конкретних предлога за унапређење стања
- Стручна служба школе: промовисањем људских вредности кроз саветодавни рад са ученицима, њиховим родитељима и наставницима
- Наставници: неговањем позитивне атмосфере на сваком часу
- Ученици: поштовањем правила понашања у школи
- Ученички парламент: коришћењем свог утицаја на остале ученике у ширењу става једнаких могућности и недискриминације; укључивањем ученика из осетљивих група у свој рад
- Савет родитеља: подржавањем активности школе које имају за циљ превенцију дискриминације
- Административна служба: уписивањем ученика у основну школу без обзира на лична својства детета
- Тим за ИОП: обезбеђивањем додатне образовне подршке на основу реалних потреба
- Директор: обезбеђивањем наставног материјала прилагођеног ученицима са инвалидитетом и сметњама у развоју

2. Начини на које се пружа додатна подршка учесницима образовања и њиховим родитељима из мањинских и осетљивих друштвених група, а нарочито, у случају сметњи у развоју и инвалидитета, здравствених тешкоћа, недовољног познавања српског језика или језика на коме се изводи настава, ризика од напуштања образовања и васпитања:
 - Рад са педагошким асистентом
 - Израда документације за потребе индивидуализације и ИОП-а
 - Сарадња са интересорном комисијом
 - Сарадња са Домом здравља Бор
 - Сарадња са Центром за социјални рад Бор
3. Стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција за промовисање и развијање културе људских права, интеркултуралности, толеранције, превазилажење стереотипа и предрасуда код учесника у образовању, рад у мултикултуралном одељењу, стварање инклузивног окружењ, препознавање дискриминације и целисходно реаговање на дискриминаторно понашање:
 - Зависи од финансијских могућности школе
 - Путем бесплатних вебинара
4. Начини информисања о правима, обавезама и одговорностима учесника у образовању у спречавању и заштити од дискриминације и дискриминаторног понашања:
 - Информисање родитеља ученика: одељенске старешине на првом родитељском састанку
 - Информисање ученика: одељенске старешине на ЧОС-у
 - Педагошко-психолошка служба кроз саветодавни рад са ученицима и/или њиховим родитељима

- Информисање запослених о новинама по питању законске регулативе: директор
5. Облици и садржаји рада са ученицима у образовању ради превазилажења стереотипа и предрасуда, развијања свести о опасности и штетним последицама дискриминације, унапређивања толеранције и разумевања, интеркултуралности, уважавања и поштовања различитости:
- Саветодавни рад одељенског старешине и ученика, било индивидуално или на ЧОС-у
 - Саветодавни рад педагошко-психолошке службе са ученицима
 - Обележавање адекватних Дана у години
 - Утицај Ученичког парламента
 - Индиректан утицај кроз обраду релевантих наставних јединица
6. Облици и садржаји рада са учесницима у образовању који трпе, чине или сведоче дискриминаторно понашање; Начини, облици и садржаји сарадње са родитељима, јединицом локалне самоуправе, надлежним органима, службама; као и Начини поступања у случајевима подношења пријаве установи, односно притужбе Поверенику и кривичне пријаве надлежном органу због дискриминаторског поступка и поступања којима се вређа углед, част или достојанство личности регулисани су Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности ("Службени гласнику РС", бр. 65/2018):

Установа поступа у складу са овим актом увек када је учесник у образовању дискриминисано лице, извршилац дискриминације, односно сведок.

Редослед поступања у интервенцији је следећи:

1) Проверавање добијене информације да се дискриминаторно понашање припрема или се догодило обавља се прикупљањем информација - директно или индиректно.

Установа проверава сваку информацију о дискриминаторном понашању прегледом видео записа, уколико установа има електронски наџор над простором, анонимном анкетом учесника у образовању и на други начин примерен облику и врсти дискриминаторног понашања.

Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са Законом.

У случају непотврђене сумње дискриминаторног понашања, појачава се васпитни рад и прати понашање учесника у образовању. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за повреду законске забране дискриминације.

2) Заустављање дискриминаторног понашања и смиривање учесника јесте обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог.

У случају да запослени процени да не може сам да заустави дискриминаторно понашање зато што је сукоб високо ризичан, као и због истовременог физичког насиља, одмах ће тражити помоћ.

Након заустављања сукоба, ако се посумња у повређивање дискриминисаног лица, затражиће се пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад.

Смиривање учесника подразумева, најпре, одвојене разговоре са извршиоцем дискриминације и са дискриминисаним лицем, а ако се процени да је могућ, без опасности по наставак сукоба, и заједно учесницима и родитељима.

3) Обавештавање и позивање родитеља је обавеза установе. Одмах након заустављања сукоба учесника - ученика (као дискриминисаног лица и извршиоца дискриминације) установа обавештава и позива родитеља на пријављени број контакт телефона. Уколико родитељ није доступан, установа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Прикупљање релевантних информација и консултације врше се у установи ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа дискриминације, ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције. Нивои дискриминације, на основу овог акта, за учесника у образовању су: први, други и најтежи - трећи ниво. Процену нивоа увек врши тим за заштиту. Да би извршио правилну процену, тим за заштиту прикупља све релевантне податке, консултује, осим директора, одељењског старешину, дежурног наставника, односно васпитача, радника обезбеђења, другог запосленог као очевица, представника ученичког парламента. Тим за заштиту информисае родитеље и укључује их у појачан васпитни рад и план заштите од дискриминације.

Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво дискриминације, као и да одреде одговарајуће мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: Министарство - школску управу, центар за социјални рад, полицију, здравствену службу, Повереника и др.

5) Предузимање мера и активности према учеснику у образовању, и то за све нивое дискриминације. План заштите од дискриминације сачињава се за конкретну ситуацију сваког од нивоа и за све учеснике - дискриминисано лице, извршиоца дискриминације и сведоке.

План заштите од дискриминације сачињава тим за заштиту заједно са одељењским старешином, односно васпитачем, психологом, педагогом (уколико нису чланови тима за заштиту), директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама. У припрему плана заштите, када год је могуће, установа ће укључити представнике одељењске заједнице, ученичког парламента, као и учеснике у дискриминацији.

План заштите укључује и информације о мерама и активностима које установа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

За сваки процењени ниво дискриминације директор установе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство - надлежну школску управу, у року од 24 сата од догађаја. Пре пријаве обавља се разговор са родитељима, осим ако тим за заштиту, полиција или центар за социјални рад процене да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета и ученика.

Уколико је комуникација са медијима неопходна, одговоран је директор, осим ако постоји сумња или је утврђено да је директор извршилац дискриминације. У том случају комуникацију са медијима остварује председник органа управљања.

6) Праћење ефеката предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, тим за заштиту, психолог и педагог, ако нису чланови тима) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање учесника у образовању које је дискриминисано лице и које је извршилац дискриминације, али и оних који су индиректно били укључени (сведоци).

Прати се и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

Установа поступа у складу са Законом и овим актом када је запослени извршилац дискриминације, а дискриминисано лице, односно сведок-учесник у образовању.

Редослед поступања у интервенцији је:

*1) **Заустављање дискриминаторног понашања** је обавеза сваког лица које има сазнање о дискриминаторном понашању да реагује прекидањем таквог поступања запосленог и позивањем помоћи.*

*2) **Смиривање ситуације** подразумева обезбеђивање сигурности и подршке за учесника у образовању.*

*3) **Обавештавање и позивање родитеља** и информисање одељењског старешине одвија се паралелно са заустављањем поступања и смиривањем учесника, са најминималнијим временским размацама.*

*4) **Подношење пријаве директору установе** ради покретања поступка у коме се прикупљају информације о дискриминаторском поступању запосленог и на основу релевантних чињеница предузимају мере у складу са Законом. Тим за заштиту предузима мере и активности у односу на дискриминисано лице, односно лица - учесника у образовању.*

*5) **Консултације тима за заштиту** које се одвијају ради прикупља свих релевантних чињеница за доношење плана заштите од дискриминације и праћењу ефеката мера за учесника у образовању као дискриминисано лице. Тим за заштиту по потреби обавља консултације са одговарајућим стручњацима и установама и укључује надлежне службе. Одељењски старешина у сарадњи са тимом, информише родитеље и укључује их даље у васпитни рад или план заштите.*

6) **Обавештавање Министарства - надлежне школске управе, од стране директора установе у року од 24 сата од извршеног, односно од сазнања о дискриминаторном понашању запосленог према учеснику у образовању и на основу релевантних чињеница покреће и води дисциплински поступак, у складу са Законом.**

7) **Праћење ефеката** предузетих мера заштитних мера према дискриминисаном лицу и сведоку-учеснику у образовању врши се континуирано.

У случају када дискриминаторно понашање испољава лице која није запослено у установи, кораци су исти, уз обавезу установе да поднесе притужбу Поверенику. Тим за заштиту може да предложи план заштите учесника у образовању и активности у вези са едукацијом родитеља, односног трећег лица које није запослено у установи.

Уколико се сумња у дискриминаторно поступање директора, та сумња се пријављује Министарству. Просветна инспекција самостално, а ако је потребно у сарадњи са просветним саветником, утврђује чињенице о поступању установе и њених органа о обезбеђивању заштите учесника у образовању и запослених од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и од понашања које вређа углед, част и достојанство, а у складу са Законом, посебним законом, Правилником, Правилником о Протоколу и овим актом. О утврђеним чињеницама, односно наложеним мерама и роковима за отклањање неправилности и недостатака, просветни инспектор обавештава орган управљања установе и министра. Уколико постоји сумња да је учињено кривично дело, привредни преступ или прекршај, односно да је повређена забрана дискриминације, насиља злостављања и занемаривања, просветни инспектор подноси пријаву, односно захтев надлежном органу.

7. Начини праћења, вредновања и извештавања органа установе о остваривању и ефектима програма спречавања дискриминације и дискриминаторног понашања:
- Анонимно анкетирање ученика о ефектима програма превенције дискриминације
 - Анонимно анкетирање родитеља ученика о ефектима програма превенције дискриминације
 - Разматрање добијених резултата на ЧОС-у и на родитељском састанку
 - Разматрање добијених резултата на састанку Ученичког парламента
 - Разматрање добијених резултата на састанку Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања
 - Разматрање добијених резултата на састанку Тима за ИОП
 - Разматрање полугодишњег и годишњег извештаја на Савету родитеља и на Школском одбору

Директор школе

Петковић Радиша